

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izšla vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 90 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koronke nlice, št. 5. — Deložniki uskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznakila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 5 kr. dvakrat 12 kr., tretkrat 16 kr.

Vabito na naročevanje.

Z novim letom začne „**Slov. Gosp.**“ svoje 26. leto in to v **večji** obliki ter po **nižji** ceni. Nadejamo se torej, da posej ne bode slov. trga ali slov. vasi, kamor bi ne prihajal v večih številkah „**Slov. Gospodar**“, list slov. ljudstvu v poduk in po tako nizki ceni, da v tem oziru nima nikjer tekmeča. „**Slov. Gospodar**“ stane za **celo** leto 2 gld. 50 kr., za **pol** leta 1 gld. 25 kr. in za **četrt** leta 65 kr. **Udnina** „katol. tisk. društva“ ostane, kakor doslej, po **5 gld.**

Naročnina in udnina, nova in zaostala, pošlje se najlažje po poštnih nakaznicah. Kdor je že bil naročnik, olajša delo upravnistvu, ako prilepi doslenjo adresu sojo ali pripiše vsaj številko, ki stoji na njej na desni strani; nov naročnik pa, ako to pristavi na nakaznici. Upravnistvo „**Slov. Gosp.**“

Župan dr. Neckermann v Celji in občina:
Okolica Celje.

Znane žaljive besede, katere je Celjski župan dr. Neckermann spregovoril v odborovi seji Celjskega mesta dne 5. decembra 1891, so prisilile slovensko občino Celjske okolice, da se je v seji dne 20. decembra t. l. ednoglasno sklenila in potrdila sledeča izjava: „Župan Celjskega mesta dr. Neckermann je v seji občinskega mestnega odbora, dne 5. decembra 1891 med drugim govoril, da ima mesto Celje hudobnega soseda v občini Celjske okolice, da je vodstvo te občine v roki slovenskega advokata, da občina Celjske okolice napravlja mestu škodo, kjer le zamore, iz narodnega, političnega sovražstva in pri tem opominja na Sokolsko svečanost in na svečanost nemškega društva Südmark. Tedaj je neki občina Celjske okolice ob času, ko so Njihovo Veličanstvo, presvitli cesar bili v Celji, delala spletke v ta namen, da bi motila občno veselje in mestni občini kratila spoštovanje, od strani višjih gospodov. Dalje trdi g. dr. Neckermann, da zemlja, kjer name-

rava g. Hausbaum ponavljati in razširiti kopel, sliši gospodoma Mathes-u in Higersperger-ju; da v mestnem parku vladajo žalostne moralne razmere; da bo mesto moralo skrbeti, da se to spremeni; da je baje občina Celjske okolice se izjavila, naj mesto samo skrbi za policijo v mestnem parku, da pa ona, kedar le more iz narodnega sovražstva mestu edno udariti, to vselej stori in stavi konečno predlog, naj se iz policijskih uzrokov dela na to, da bojo zemljišča gospodov Mathes, Higersperger in mestni park izločeni iz občine okolice in pridruženi mestu Celjskemu in v to mu je celi občinski mestni odbor privolil.

Občina Celjske okolice mora protestovati proti vsem tem sovražnim očitanjem mestnega župana, kajti vsa ta obdolženja so od prvega do zadnjega popolnoma neresnična. Občina Celjske okolice napravlja svoje sklepe čisto po postavi, namreč pretresuje predloge ter sklene po večini glasov, kakor se ji po najboljši vesti zdi, ne pa po povelji kakega odvetnika. Občina se nikoli ne peča s koristi Celjskega mesta, ker za to ni kompetentna, ampak ima dosti opraviti, da svojo občino drži v redu in ne misli nikoli na to, škoditi Celjskemu mestu; tako očitanje se more torej le smešno imenovati. Pri veselici „Celjskega Sokola“ in nemškega društva „Südmark“ se ni čisto nič vti-kala; če pa so občani iz okolice prijazno-pozdravljali Sokolske goste, v tem nikoli ni nič sovražnega proti mestu. Najmanje pa ni občina okolice Celjske kalila ali hotela kaliti veselje pri navzočnosti cesarjevi, ampak je le po svoji državljanski dolžnosti in iz goreče ljubezni do svojega cesarja po velikem trudu dosegla, da je smela tudi po svojih močéh pozdravljati pre-svitlega cesarja. V tem pač nobeden pravi patriot in rodoljub ne more videti kaj žaljivega zoper Celjsko mesto.

Kar se pa stavljenja Hausbaumove kopeli tiče, mora občina Celjske okolice priznati, da je g. dr. Serbec s tem, da je pri komisiji iz-

rekel, da on smatra prostor, kjer so kopele, kot cestni rob in kot del ceste in da ni priznal lastnine proti gospodoma Mathes in Higersperger, ampak je rekel, da mora čez to prej skleniti naš občinski odbor, le pravilno postopal in da je občinski odbor potem po svojih svetovalcih sklenil pogodbo z gospodom Hausbaum-om tako, da temu prepusti prostor za kopelo za zakupnino golih 5 gld. na leto, za celih 20 let in se more tedaj sopeset zavrniti očitjanje, da bi občina Celjske okolice ali njeni tačasni zagovornik sovražno postopal proti podvzetniku kopele. Konečno protestuje občina Celjske okolice proti temu, da bi se izločila iz te občine zemljišča gospodov Mathes, Higersperger in mestni park in protestuje, da bi to bilo kako potrebno iz policijskih uzrokov, ko še nobeden slučaj ni znan, da bi se na teh zemljiščih zgodilo kaj proti javnemu miru ali proti dobrim šegam. Naravna meja med mestno občino in občino Celjske okolice more le biti Savinja, ne pa slučajna in nepravilna, tudi ne nevidljiva meja privatnih nemških posestnikov in sklene se, naj županstvo stori vse potrebne postavne korake, da se zapreči ta izločitev“.

Med tem, ko je poročevalec od besede do besede prestavljal odbornikom dr. Neckermanov govor iz časnika „Deutsche Wacht“, slišale so se marsikatero, prav zasoljene opazke od naših zavednih kmetov in najmirnejši so se prečudili, kako se more mestni župan in doktor zdravilstva, dr. Neckermann tako daleč spozabiti, da obsipuje sosedno občino s celo vrsto očitjanj, katera so od kraja do konca popolnem neresnična.

Mestni občinski odbor pa se vede res že tako, kakor da bi mu bilo le treba s prstom migniti, če hočejo razpolagati čez starodavne dele sosedne občine. Po časi! K razdružni pogodbi slišite tudi dve stranki in dokler občina Celjske okolice ne bo dovolila v tako razkošje, še pač ne bo od vlade potrjena taka samovoljna ločitev, posebno ne, če se predlog ne opira na nič drugega, kakor na sovraštvo zoper vse, kar je slovenskega.

— s —

Brod, slavonski in bosenski.

(Konec.)

Pustimo, dragi čitatelj! madjarskega natakarja z njegovim „maslom nemške kulture“ v zadnjič popisani krčmi „pri avstrijskem cesarji“ ter pojdimo urno nazaj k vzhodnemu koncu bosenskega Broda. Tam pri sredi tega novoavstrijskega mesta videli bomo edino novo stavbo letošnjega leta. Ni še dodelana, pa jo že popravljajo! Lepa cerkev ima tam vzrasti, a zidarji so njena bizanska okna bili previsoko zastavili, sedaj jih pa ponižujejo. Poprašava c. kr. avstrijskega orožnika, ki je iz bližnjega stano-

vanja gledal na prašno cesto: „Je li ta cerkev katoliška?“ a stražmešter nama prijazno odgovori: „Ne, ta je srska“, (kar po našem pomeni: staroverska ali razkolniška) „pa una-le“, pravi — pokazavši na severno stran ceste, „ta je pač naša“. Ne morem ti povedati, kako dobro da je djalo mojemu katoliškemu sreću to priprosto veroizpovedanje našega ces. žandarma. Pokazal nama je on tudi še snažen dom katoliškega župnika, ki biva nasproti orožniški kasarni, opozoril naju je potem še na leseno kolibo, v katerej so nekda, pod tursko vlado, naši verski in krvni bratje obhajali božjo službo. Menim, da betlehanski hlev, v katerem je Sin božji pred 1891 leti prišel na svet, ni bil bornejši od te stare bosenske „cerkve“. Tudi sedanja farna cerkev vtegne tamošnjim katolikom postati kmalu pretresna in prerevna, posebno odkar so si „Srbi“, ravno našim nasproti, postavili tako prostorno in okusno cerkev. Kratek jesenski dan nam ne pripušča natančneje si ogledati katere izmed teh dveh cerkev.

Ker sva z gosp. tovarišem prvokrat stala na nekda, turskih tleh, zdelo nama se je primerno, da nakupiva svojim prijateljem za „odpustke“ raznovrstnega turskega duhana. V ta namen stopiva v bližnjo „prodajo duhana“ ter poprašava najpoprej tamošnjo Bošnjakinjo: „Je-li hodža že vikal?“ (t. j. ali je turški duhovnik že klical svoje Turke k molitvi?) Zgovorna prodajalka naju zagotovi, da bode to storil še le čez četrte ure. Podvziva se, da ne bi ga zamudila, a odnesel nama je hodža že pete z visoke munare (rekel bi dimnika, ne stolpa) starikaste „džamije“ (turske „cerkve“), predno sva midva tje prišla. Da ga pa tudi od daleč nisva slišala klicati otožnega: „alaha bilala“ (po našem: boga mi, tako mi boga) temu bil je kriv len turčin ali Srb v turški noši, ki je z dolgorogati voli počasi vozil za nama nenamazana „kola“ (voz), ki so tako cvilila, da si jih dalje slišal, kakor turskega hodža raz zvonik. Ko prideva k džamiji, ki leži na južni strani ceste, unkraj turskega grobišča, bila je že zaprta. Uljudni redar stopi takoj za turškim „mežnarjem“, da nama jo ta še v mraku odklene. Na rogoznico, ki je pri vhodu razgrnjena, dovoljeno je tudi „gjavru“ (kristjanu) stopiti. Jaz sem se bolj držal krščanskega redarja, ki je ostal na cerkvenem pragu, kakor gibčnega turčina, ki je letel v temno džamijo in tam pred vdolbljino, kjer bi moral altar stati, prižgal celo vrsto na tleh stoječih debelih sveč. Mojemu gosp. tovarišu, ki je hrvaščine popolnoma vešč, razlagal je turški „mežnar“: kako lepo da je hodža ta den „prodikoval“, ali o čem? tega mu pa ni vedel povedati. Hvalil se je tudi Turk, da je bilo turčinov in „bul“ (tako se zovêjo mohamedanke) pri večernicah toliko, da jim mala ta džamija postaja že pretresna.